

De nye vækst-strategier

Regeringen er ved at udarbejde en erhvervs- og vækststrategi. Styrelsen for Forskning og Innovation arbejder på et nyt strategisk forskningskatalog (FORSK2020) og Europa Kommissionen har fremlagt sit forslag til et nyt rammeprogram for forskning og innovation (Horizon 2020). Alle disse tiltag har samme målsætning: Fremme væksten og beskæftigelsen. I dette nyhedsbrev fra Det Nationale Netværk for Teknologioverførsel kan du læse om de forskellige strategier, der vil få betydning for de rammevilkår de danske videninstitutioner fremover vil få for samarbejdet med erhvervslivet.

Regeringens erhvervs- og vækststrategi

I regeringsgrundlaget "Et Danmark, der står sammen" står der, at regeringen ønsker en ny og mere målrettet erhvervspolitik, der skal sikre Danmarks position som en konkurrencedygtig aktør på det globale marked og skabe vækst og jobs i Danmark (kilde: Et Danmark, de står sammen", Regeringsgrundlaget 2011).

Den nye erhvervspolitik skal bygge på to grundpiller: Sikring af de generelle vilkår for vækst samt fokus på de områder, hvor Danmark har særlige styrkepositioner og potentialer.

(Kilde: Kommissorium for ministerudvalg for ny erhvervs- og vækstpolitik, Ministeriet for Erhverv og Vækst 2012).

Regeringen har identificeret fire indsatsområder og indsat såkaldte vækstteams, hvor Danmark særligt har styrkepositioner og potentialer:

"Det blå Danmark"

Kreative erhverv og design

Vand, bio og miljøløsninger

Sundheds- og velfærdsløsninger

Læs mere om de fire vækstteams [her](#)

Kilde: <http://www.evm.dk/arbejdsomraader/vaekst-og-konkurrenceevne/erhvervs-og-vaekstpolitik/tema-regeringens-vaekstteams>

Innovationsstrategi – identificering af det danske "DNA"

I forbindelse med udarbejdelsen af innovationsstrategien har regeringen nedsat et ministerudvalg, der har til opgave at konkretisere og udvikle den nye erhvervs- og vækstpolitik. Uddannelsesminister Morten Østergaard sidder med i dette udvalg og skal i samarbejde med erhvervs- og vækstminister Ole Sohn udarbejde en Innovationsstrategi. Baggrunden for behovet for en innovationsstrategi er beskrevet således i regeringsgrundlaget:

"Der er for mange eksempler på, at Danmark har stærke globale styrkepositioner, som vi ikke satser målrettet på at udvikle. Regeringen vil derfor arbejde for at øge innovationskapaciteten i Danmark. Danmark har brug for sin første egentlige innovationsstrategi. En høj innovationskapacitet handler om, at virksomhederne får de bedste rammer til at udnytte fremtidens kilder til innovation. Det kræver, at uddannelsessystemet forstår og reagerer på kravene til fremtidens arbejdskraft. At universiteter og andre vidensinstitutioner åbner sig og deltager i fremtidens globale innovationsnetværk."

Kilde: Et Danmark, de står sammen", Regeringsgrundlaget 2011.

Uddannelsesministeriet offentliggjorde i marts 2012 et kommissorium for udarbejdelsen af en innovationsstrategi for Danmark. Ifølge kommissoriet skal strategien "sikre en bedre kobling mellem de offentlige investeringer i forskning, udvikling, innovation og uddannelse og vækst og jobskabelse i den private sektor".

Download kommissoriet for innovationsstrategien

Strategien skal endvidere inkludere en vision for det danske innovationspotentiale – styrker og karakteristika – det såkaldte danske "DNA". Visionen har til formål at udstikke retningslinjerne for udarbejdelsen af innovationsstrategien samt danne grundlaget for en mere generel debat om de danske potentialer og adressere de globale samfundsmæssige udfordringer

Kilde: Kommissorium for Innovationsstrategien, Uddannelsesministeriet 2012.

Tre spor skal føre til innovationsstrategien

Uddannelsesministeriet har fremlagt en procesplan for udformningen af innovationsstrategien inden for forsknings-, innovations- og uddannelsesområdet. Planen består af tre spor:

1. Innovationsstrategiens vision: Identificering af innovationspotentialet i Danmark.
2. Et samfund med høj innovationskapacitet: Et eftersyn af eksisterende innovationsordninger, der skal føre til en højere innovationskapacitet.
3. Målrettede innovationspartnerskaber: Innovationspartnerskaberne skal sikre, at innovationspotentialet på særligt lovende områder udmønter sig i konkrete løsninger og nye arbejdspladser.

Læs mere om innovationsstrategien [her](#)

Sideløbende med de tre spor – og særligt i forbindelse med spor 2, om eftersynet af eksisterende innovationsordninger, ønsker regeringen at gå alle forsknings- og innovationsmidler efter i sømmene. Denne gennemgang af de eksisterende ordninger blev ved lanceringen af innovationsstrategien i

marts hilst velkommen af både Dansk Industri og Danske Erhverv, der har efterlyst evalueringer af ordningerne. Kilde: Berlingske Tidende s. 3, 6. marts 2012

Innovationspartnerskaber

Fra politisk side er der lagt op til at innovationsstrategien skal udarbejdes i tæt samarbejde med alle relevante aktører. I forbindelse med Innovationspartnerskaberne, der udgør det tredje spor i arbejdet frem mod innovationsstrategien ønsker regeringen, at der inden for strategisk udvalgte områder oprettes 2-5 partnerskaber. Deltagerne i disse partnerskaber skal være videninstitutioner, forskere, virksomheder, offentlig og private fonde, offentlige myndigheder og udenlandske partnere mv. Løbetiden for partnerskaberne skal være 3-4 år.

Kilde: Kommissorium for Innovationsstrategien, Uddannelsesministeriet 2012

Det vides endnu ikke, inden for hvilke strategiske områder partnerskaberne skal etableres, men det må forventes, at områderne vil ligge inden for de fire indsatsområder, som regeringen har identificeret som de danske styrkepositioner og potentialer.

Innovationssystemet skal til eftersyn

Frem mod sommeren 2012 vil Danske Universiteter og andre aktører hjælpe med at kortlægge eksisterende innovationsordninger. Kortlægningen kan være med til at synliggøre eventuelle "innovationshuller", det kan være tiltag, der mangler, for at fremme innovationspotentialet, eller områder, som ikke er en aktiv del af innovationskæden.

Det danske innovationssystem skal endvidere gennemgå et internationalt eftersyn. Europa Kommissionens rådgivende organ i forskningspolitiske spørgsmål European Research Area Committee (ERAC) vil forestå en uafhængig undersøgelse af Danmarks samlede innovationssystem. I denne forbindelse vil ERAC's undersøgelseskomite medio juni 2012 besøge Danmark og foretage en række interviews af danske interessenter. ERAC's undersøgelse af det danske innovationssystem forventes at blive offentliggjort i september 2012.

Udvælgelse af danske styrkepositioner

I forbindelse med det forlig, der blev indgået om globaliseringsmidlerne i 2006 og 2009, blev det besluttet at udarbejde FORSK2015 kataloget over prioriterede satsninger inden for strategisk forskning. Styrelsen for Forskning og Innovation arbejder netop nu på at formulere FORSK2015's afløser: FORSK2020.

FORSK2020 er, som det tidligere katalog, blandt andet baseret på dialoger med forskellige interessenter som forskningsråd, universiteter, interesse- og brancheorganisationer samt andre relevante ministerier. Det nye katalog forventes at blive offentliggjort primo maj 2012.

I det første udkast til FORSK2020 er følgende indsatsområder fremhævet:

- Et samfund med grøn vækst
- Et samfund med sundhed og livskvalitet
- Et højteknologisk samfund med innovationskapacitet
- Et effektivt og konkurrencedygtigt samfund
- Et kompetent samfund med sammenhængskraft

Læs mere om FORSK2020 [her](#)

Horizon 2020

– den europæiske kontekst

Sideløbende med lanceringen af arbejdet med nationale strategier for fremme af vækst og arbejdspladser, sidder den danske regering netop nu for bordenden, når EU-landene diskuterer det europæiske samarbejdes fremtid. Det danske formandskab for Det Europæiske Råd blev den 6. januar skudt i gang med offentliggørelsen af de danske prioriteter under overskrifterne:

- Et ansvarligt Europa
- Et dynamisk Europa
- Et grønt Europa
- Et sikkert Europa

Under disse brede overskrifter foregår der blandt andet helt konkrete forhandlinger inden for forsknings- og innovationsområdet, hvor et nyt program for forskning og innovation – Horizon 2020 - er i spil. Horizon 2020 er et økonomisk instrument til implementeringen af *Innovation Union*, der er *Europe2020's* flagskib. Formålet med Innovation Union er at sikre Europas globale konkurrencedygtighed.

Flere programmer i ét

Horizon 2020 er Europa Kommissionens forslag til et rammeprogram for forskning og innovation, som skal gælde for perioden 2014-2020. Programforslaget er tæt koblet til prioriteringerne i Europa 2020-strategien, som er EU's vækststrategi for det kommende årti.

Horizon 2020 skiller sig ud fra tidligere rammeprogrammer ved også at inkludere European Institute of Technology (EIT) og Competitiveness and Innovation Framework Programme (CIP-programmet). Inddragelsen af CIP-programmet i Horizon 2020 kommer til at få betydning for fokus på virksomhedernes inddragelse i løsningen af de store samfundsmæssige udfordringer og skabelsen af innovative løsninger og kommercialisering af disse.

I Kommissionens forslag ses en stigning i budgettet fra ca. 50 mia. euro til 80 mia. euro svarende til cirka 595 mia. kroner. Forslaget er opdelt i tre søjler: Samfundsmæssige udfordringer (foreslået budget på ca. 33 mia. euro), industrielt lederskab (foreslået budget på ca. 20 mia. euro.) og videnskab i topklasse (foreslået budget på ca. 28 mia. euro).

De årlige budgetter

På trods af stigningen i budgettet fra 50 mia. euro til 80 mia. euro vil der formentlig – ud fra det budget som Kommissionen har foreslået – ikke ske en stigning i det årlige budget i overgangen fra det nuværende 7. rammeprogram for forskning (FP7) til Horizon 2020. Dette skyldes at de årlige budgetter i FP7 gradvist stiger år for år og derved i 2013 ender på ca. 10. mia. euro. Såfremt de årlige budgetter i løbet af Horizon 2020 er på ca. 10. mia. og hertil man lægger de penge som CIP-programmet (2,6 mia. euro) og EIT (308 mio. euro) kommer med ved sammenlægningen, så vil man lande et samlede budget på ca. 80. mio. euro. Det er dog vigtig her at holde sig for øje, at det overordnede budget for programmet vil dog først blive fastlagt under det irske EU-formandskab i første halvdel af 2013.

Kommissionens forslag indeholder endvidere bl.a. at budgetterne til European Research Council, European Institute of Technology, Eurostars og Access to Risk Finance bliver forøget.

Kommissionens forslag til Horizon 2020 er blevet positivt modtaget af EU-medlemslandene, og meget tyder på, at det er muligt, at EU-landenes videnskabsministre bliver enige om programmets hovedlinjer på rådsmødet den 31. maj 2012.

[Download Kommissionens udkast til Horizon 2020](#)

Det overordnede budget for programmet vil dog først blive fastlagt under det irske EU-formandskab i første halvdel af 2013. Kommissionens forslag indeholder bl.a. at budgetterne til European Research Council, European Institute of Technology, Eurostars og Access to Risk Finance bliver forøget.

Offentlig privat samarbejde

I den første søjle i Kommissionens forslag "Samfundsmæssige udfordringer" identificeres 6 store samfundsmæssige udfordringer, der skal findes fælleseuropæiske løsninger på:

Sundhed, demografiske ændringer og velfærd
Fødevarer sikkerhed, bæredygtigt landbrug, marin og maritim forskning og bioøkonomi
Sikker, ren og effektiv energi; intelligent, grøn og integreret transport
Klimaindsats, ressourceeffektivitet og råvarer
Smart, grøn og integreret transport
Rummelige, innovative og sikre samfund

Kilde: Horizon 2020 - The Framework Programme for Research and Innovation, Brussels, 30.11.2011 COM (2011) 808 final.

I Kommissionens forslag er tacklingen af de store samfundsmæssige udfordringer i høj grad baseret på en markedsdrevet tilgang, hvor den private sektor og medlemslandene skal indgå i partnerskaber og derved bringe alle de nødvendige ressourcer sammen. Forskningsinstitutioner skal desuden i højere grad arbejde sammen om at få forskning og innovation udviklet til reelle produkter med kommercielt potentiale.

Flere strategier – samme mål

Der er flere sammenfaldende satsningsområder inden for de tre strategier, der er beskrevet ovenfor. Alle strategierne har samme mål om at øge Danmark og Europas konkurrenceevne, skabe vækst og arbejdspladser samt øge samarbejdet mellem offentlige og private aktører. Både på nationalt og europæisk plan ses det som en udfordring at få koblet erhvervslivet – og særligt SMV'erne – på den forsknings- og innovationspolitiske dagsorden.

I forhold til den hjemlige arena skal SMV'erne have adgang til den viden, der genereres på universiteterne og omsætte denne til viden til vækst og beskæftigelse. Spørgsmålet er her, hvilke virkemidler der vil blive benyttet fremover. I både regeringsgrundlaget og lanceringen af innovationsstrategien har regeringen tilkendegivet, at alle innovationspuler og støtteordninger er i spil.

Nyhedsbrev:
De nye vækststrategier

Udgiver:
Det Nationale Netværk for Teknologioverførsel
Fiolstræde 44, 1. th
1171 København K
Tlf. +45 33 92 54 05
Fax +45 33 92 50 75

Copyright:
Det Nationale Netværk for Teknologioverførsel